

СТАНОВИЩЕ

във връзка с обявата на конкурс за заемане на академичната длъжност доцент в област на висше образование: 7."Здравеопазване и спорт", професионално направление 7.1." Медицина", по научна специалност 03.01.46 „Онкология” за нуждите на „Национален раков регистър” при СБАЛ по онкология-ЕАД, публикувана в Държавен вестник бр. 31 от 28.04.2015 г. и в сайта на СБАЛО-ЕАД, София:
<http://www.sbaloncology.bg/bg/science-and-research/academic-personnel-development.html>

От професор д-р Пламен Стоянов Димитров, дм, член на научното жури

В определения срок документи за конкурса е подал единствен кандидат: д-р Надя Емилова Димитрова – лекар в Национален раков регистър към СБАЛО по онкология, доктор по медицина, която е допусната за участие в конкурса от Комисията за прием на документите.

Квалификация и професионално развитие

Д-р Надя Димитрова е завършила Медицински университет, София през 1997 г. През 2006 г. придобива медицинска специалност „Обща медицина“, а през 2013 г. след защитен дисертационен труд - научната и образователна степен „доктор” по научната специалност „Онкология”. От 2007 г. е магистър по здравен мениджмънт от Нов Български Университет, София.

Професионалното развитие на д-р Димитрова започва във Филиал за спешна медицинска помощ, Благоевград, където тя е лекар-ординатор; от 1999 до 2000 г. е участъков терапевт в Поликлиника, Божурище, а от 2000 до 2007 г. е общопрактикуващ лекар в гр. София. След 2007 г. работи в СБАЛ по онкология, в Националния раков регистър, като през периода 2010-2013 г. е негов ръководител.

Д-р Димитрова е провела допълнителни квалификации по биостатистика, епидемиология и онкология в Каролинския университет, Швеция, Лондонския институт по хигиена и тропическа медицина, Обединено кралство, Международната агенция за изследвания на рака, Франция.

Д-р Димитрова е член на Международната мрежа за лечение и изследване на рака; член е на Управляващия комитет на Европейската мрежа на раковите регистри.

Области и приноси в научната дейност

Д-р Димитрова участва в конкурса с 58 научни труда: 1 дисертация, 6 публикации във връзка с дисертационния труд (1 от тях на английски език), 9 справочници и ръководства, 7 глави от монографии и 35 публикации в научни списания (7 от тях на английски език), като първи или единствен автор е на 24 от научните трудове. Общият импакт фактор от публикации е 12.473.

Научната продукция на д-р Димитрова е представена и на 38 участия в национални и международни научни форуми (с публикувани резюмета), от които 20 на международни научни форуми, като първи или единствен автор е на 13 от резюметата. Общият импакт фактор от резюмета е 23.617.

Списъкът на известните цитирани публикации, от представените за участие в конкурса, съдържа 102 български и 26 чуждестранни цитации.

Научните трудове на д-р Димитрова са в няколко области и направления, основните от които са:

- 1) анализ и оценка качеството на данните в ракови регистри-

В тази област е анализирано и оценено качеството на данните в Българския национален раков регистър (БНРР), използвайки директни и индиректни методи, описани в съвременната специализирана научна литература. Анализът показва както голяма пълнота на регистрацията на случаите, така и че данните в БНРР са международно съпоставими. Д-р Димитрова е участвала в анализа и оценката на качеството на данните в раковите регистри и в други държави, като експерт на Международната агенция за проучване на рака, което е спомогнало за уеднаквяване на класификациите и стандартите за регистрация на рака в съответните държави с общоприетите международни стандарти.

2) анализ на значимостта на злокачествените заболявания на национално и международно ниво-

Проведени са няколко описателни проучвания на заболяемостта и смъртността от злокачествени заболявания в България, които обхващат както общо всички диагнози, така и отделни локализации. Анализираны са тенденциите в заболяемостта и смъртността от рак на млечна жлеза по области в България, за периода 1993 – 2010 г., оценена е средногодишната промяна в стандартизираната заболяемост и смъртност. Установено е, че заболяемостта във всички области нараства със сходни темпове, докато при смъртността не се наблюдава статистически значима промяна в тенденциите. Такива анализи са направени и по отношение на тенденциите на карцинома на ларинкса, простатата, злокачествените тумори на женските полови органи.

На международно ниво е проведено проучване на особеностите в разпространението на 17-те най-чести злокачествени заболявания. Резултатите потвърждават увеличаването на заболяемостта и смъртността, в посока от Северозападна към Югоизточна Европа, от видовете рак, свързани с тютюнопушенето, както и увеличаване на смъртността от тези заболявания, които подлежат на скрининг.

Анализирана е и честотата на случаите с множествени злокачествени тумори, като е установено, че тя нараства в много държави по света, което се наблюдава и в България.

3) анализ на прогностичните фактори, влияещи върху преживяемостта на пациенти със злокачествени заболявания-

В тази област са анализирани факторите, влияещи върху късното диагностициране на пациентите с рак на млечната жлеза, които са: местоживеене в области с нисък среден доход на населението, нисък относителен дял на завършилите средно образование, по-малък брой лечебни заведения, болнични легла и специализирани онкологични центрове.

Анализът на влиянието на някои характеристики на лечебните заведения, провеждащи хирургично лечение, върху преживяемостта на оперираните с рак на гърдата през периода 2005 – 2009 г., установява по-висока петгодишната преживяемост на лекуваните в СБАЛ по онкология в сравнение с другите лечебни заведения.

Анализът на научните трудове на д-р Димитрова позволява да се очертаят няколко научно-методични и научно-приложни приноси, най-основните от които са:

С научно-методичен приносен характер са научните трудове, отнасящи се до оценката на качеството в раковите регистри – анализ на методите за оценка, разработване на алгоритъм за оценка, предложение за методи за количествена оценка, разработване на препоръки за осигуряване на качеството. Приносен характер имат и анализите и оценките за дейността на регистрите в други държави, участието в създаването на ръководство за Европейските ракови регистри за унифицирана проверка на качеството на данните.

С научно-приложен характер е представената научна продукция отнасяща се до значимостта на злокачествените образувания - тенденциите на заболяемостта и смъртността от рак на млечна жлеза по области в България, тенденциите в заболяемостта от карцином на ларинкс и карцином на простата по стадии в България, сравнителни анализи на тенденциите в заболяемостта и смъртността от различни злокачествени заболявания в България и други Европейски страни.

Със значителен принос са анализите на факторите за късно диагностициране на рак на млечната жлеза, както и анализа на зависимостта между преживяемостта на пациенти с рак на маточно тяло и вида лечебно заведение за хирургично лечение.

Заклучение

Въз основа на представените по конкурса материали и анализа на активите в научно-изследователската и научно-приложната дейност на д-р Надя Емилова Димитрова, дм, считам, че тя е висококвалифициран учен и напълно отговаря на условията за заемане на академичната длъжност „доцент“. Нейната квалификация, професионален опит и постигнатите научни резултати, ми позволяват да дам положителна оценка и убедено да подкрепя избора на д-р Димитрова, дм за „доцент“ по научна специалност 03.01.46 „Онкология“ за нуждите на „Национален раков регистър“ при СБАЛ по онкология-ЕАД.

14.09.2015 г.

гр. София

Член на научното жури:

проф. д-р Пламен Димитров, дм

